

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
BÉRMENTETLEN IRVÉLEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám (saját ház), hova az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s laptulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

11263/1904

Szarvas nagyközség előljáróságától.

Pályázat tűzoltói állásokra.

Szarvas község pályázatot hirdet:

I őrpáncsnoki állásra 500 kor évi fizetéssel.
3 tűzéri állásra, fejenként évi 480 korona fizetéssel.

2 rajvezetői állásra, fejenként évi 150 korona fizetéssel.

18 önkéntes köztűzoltói állásra, fejenként évi 120 korona díjazással.

Ezen állások mindenikét a községi előljáróság 1905 január 1-től számíthatólag egy évre tölti be.

Jelentkezők a tűzörsegi irodában kitett ilyen sajtókezüleg folyó évi december 1-ig írják be nevüket.

Ugyanott a szolgálati szabályzat is bármely időben elolvasható.

Szarvason, 1904. november hó 8-án.

Salacz József
főjegyző.

Grimm Mór
bíró.

A magyar oktatás.

A magyar oktatási törvény revíziója erősen fölverte az ország területén élő nemzetiségek hangulatát. Kiváltképp az oláhok, akik egyre sürűbben lépnek ki a passzivitásból a hálásabb-nak ígérkező passzivitásba, prüszkölnek tőle.

Mi, magyarok pedig ennek daczára, vagy talán épen ezért nem tehetünk mást, minthogy örömmel üdvözljük Berzeviczy kultuszminisztert és a magyar népoktatás reformját, mert bizonyos, hogy a magyar kultúra ezidőszerinti legfőbb öre, állami irányítója és gondviselője hazafias érzésű, igaz magyar ember és hogy törvénye a nemzeti szellemnek, a nemzeti nevelésnek igazi inkarnációja.

Hogy a nemzetiségeknek nem tetszik ez a törvényreform, azt mi csak sajnálni tudjuk, de segíteni rajta nem tudunk. Szomorú dolog, hogy a magyar állam nemzetiségi polgárai, akik egyazon polgárjogokat élvezik ebben a hazában, még mindig nem tudják emancipálni magukat rosszhiszemű vezetőik befolyása alól. Szomorú dolog, hogy az állam államban-féle ábrándok még mindig találhatnak álmódosókra, holott a nemzet testét sem nyelv, sem közigazgatás, sem jogok, sem köteleességek tekintetében, szétdarabolni nem lehet.

Magyarország magagondolkodásu, hazafias érzésű minisztere megtudta látni a magyar kulturális haladás útjainak széles és messze jövődöbe vesző perspektíváját és a magyar népoktatás szilárd alapjaira helyezte a művelődést.

A NYELVÉBEN ÉL A NEMZET
szent és nagy elmélete legmegértőbb hitvallóra talált Berzeviczyben s mi magyarok csak elismeréssel és köszönettel adózhatunk neki, hogy olyan erős ellenáramlatok közt a megvalósítás útjára vitte egyik legszentebb nemzeti ábrándunkat.

A magyar népoktatás ügye hazánkban az utóbi évtizedekben kétségtelenül nagyot lendült. Csak azok tudják ezt a maga igazi értéke szerint mérlegelni, akiknek emlékezete visszanyulik a magyar népoktatás, két-három évtized előtti ismeretére s a ki tudja azt a statisztikát, amely a magyarul beszélők és írók kontingensét mutatta ki néhány évtized előtt. A mai fejlődés illusztrálására elég jellemzősül szolgál az, hogy a felvidéki tót faluban a gyerek már nem Dobro-rano-val köszönti az idegent, hanem tiszta hangzása jó napot-tal s az erdélyrészi oláh iskolás gyerek is elfelejti lassan-lassan a Bune zue-t. No, természetesen ez a kellemes és üdvös metamorfózis még nem általános, de fokról-fokra tért hódít minden agitációja ellenére a népboldító vezetőknek, akik egy nagy szláv birodalomról, vagy Dákóromániáról ábrándoznak.

A magyar oktatás új alapokra fektetése az oly sikeresen megindult kulturális munkát diadalmas tökéletesbedésre fogja vinni. Ezt a szép reménységet kelti fel legalább szívünkben az üdvös és körültekintő reform.

Nem akarunk tulságosan optimistáknak látszani. Konstatáljuk, hogy még ma is tekintélyes kontingenst tesz ki Magyarországon az analfabéták száma, akik magyarul sem írni, sem olvasni nem tudnak. De ne felejtjük el, hogy náluk ennek jórészt a nemzetiségi fajokra való elosztottság az oka és az a szám is jóval kedvezőbb képet mutat, ha fölemlítjük, hogy Franciaországban például, ahol nincsenek nemzetiségek

TÁRCZA.

A temető-őr.

A légyottjaimat a temetőben szoktam tartani. No vegye senki szentségtörésnek ezt a nyilatkozatot, a dolog alapjában ártatlan. A szerelem lényegere nézve minddegy, hogy egy hotel garni apró szobájában kötök-e, ahol rózsaszínű ernyős lámpa és lobogócsatott függönyök a milien, vagy a városvegi csüdes, néptelen temetőben szomorufüzek és fehér, repkényel befutott sírkövek világában. A szerelemben csak egy a lényeges, hogy szerelem legyen.

Kezdő ifjú embereknek, a kik még némi bizonytalansággal járják a szerelem virágos ösvényét, a nyai jóindulattal ajánlom a temetőt. Egy csukott látker, a melyből suran látványozott, diszkrét öltözékű hölgy száll ki a temető kapuja előtt, ugyan kinek volna feltűnő? A hölgy bizonyosan valamelyik hozzátartozóját keresi fel a csendes temetőben, hogy könnyet ejtsen a felejtetetlen sírjára. Talán épen az ura halt meg, a jó, drága, ura és vajjon ki nem nézne az ilyen szegény, elhagyott asszony után részvétellel?

És ezek után mit mondhatnék mást, minthogy asszonyok, szép hölgyeim, akikben van szív, s a szívükben szerelem, ajánlom önöknek is a temetőt.

Lehet, hogy ifjú barátaim és mondjuk ifjú barát-nőim még meggyauusitanak ezért a meleg ajánlatért. Egyet azonban elhihetnek nekem; a halál nem fizet érte províziót. Még annyira sem, hogy egy pillanattal megnyujtán az életemet.

De eszembe jutnak szép szerelmeim, a puhahaju asszonyok s a méla szemű leányok és fiúmelem szívemet, mint egy tuláradt serleget és rakószöntöm a temetőre.

Délelőtt. Mert délután a temető nem önmagáé, hanem a halottkísérőké. Azé a jajgató, lármás tömegé, a mely letapossa a szép, selymes füvet, végig betüzi a fehér sírkövet fölírásait és aztán hangosan, illetlenül siet hazafelé, mintha valami színházi előadást nézett volna végig.

Hanem délelőtt. Méla, elérzékenyítő csend ömlik el a sírhalmok fölött. Az igazi, szent nyugalom borul a temető szelid világára. És ebben a csöndben csak a szomorú füzek halk susogása hallatik, mintha meséket mondanának a mulandóságról, arról a titkos cserdről, amely öt láb mélységben anyai szívnek hangját elnémította.

Ilyenkor ifjú barátaim, a tiétek a temető. A nő a félénk, szende nő, akit szerető mesterkedéssel ide kicsábitottak, összetört szívvel adja meg magát. Valahogy megzsalítja a temető melancholiája és szerelmes szavaiat: a ugy hajlja meg fejét, mint a szomorufüzek ága.

A fehér sírkövek, a virágos halmok, a susogó fák, minden, minden, halthatatlan hangon, láthatatlan. ajkkal biztatják, nőgatják:

— Csak élni, élni! Egyszer ugyis elmúlik minden. Ez a nő meghódolt. Szívét kinyitja a szerelemnek, az életnek.

Odette, Liza, Amie, Klára, eh, ti szép, bűbajos puhahaju asszonyok, ti mind megértettétek a temető intelmét.

Csak ő nem . . . Ő!
Ifjú barátaim, végrendeletet teszek mást. Járjátok

a temetőt és szeressetek. Én már nem tehetem többet. Engem kijátszattak, megcsaltak. És hiába keresnek fel éjszakánként a temető fehér alakjai, a halottak, hiába szólunk, csengnek hozzám:

— Jer ki a temetőbe, te földi ember! Jer, jer a sírhalmaink felélt valj szerelmet, minél forróbbat, minél szenvedélyesebbet, oh, jer, jer, oly édes azt hallgatni, oly édes visszaalmodni az életet, a fényt, a nap-sugarat, a virágot, a dalt, visszaidézni a másvilágban eltáplálatokat, mikor mi is szerettünk, öleltünk, csókoltunk.

Hiába hívnak a sóvár, nyugtalan halottak, én nem megyek többé.

Oh Hedvig! Ő volt a legszebb, legcsodásabb. A haja puhább a hajnal aranykődenél, a szeme szelidebb a nyári éjszakánál. O, Hedvig . . .

Mikor hívtam, szolítottam a temetőbe, mélabusan mosolygott.

— Megyek — mondotta szerelmesen és a tekintet a lelkemben feledte.

És el is jött. A mikor dobogó szívvel, kábult fejjel értem oda, a hol találkozunk kellett, már várt. Két karja kitarva. Egy kis fehér kereszt karja ezzel az irással:

— Itt nyugszik Hedvig.

Fiúk, kezdő szerelmes gyermekek, engem megcsaltak, kijátszottak. Én már lemondtam a temetőről. De ti azért csak menjetek oda. Hallgassátok a fehér sírkövek, a subogó szomorú füzek intelmét:

— Csak élni, élni.

S ha láttok majd egy sötét szemű, szomorú embert, a ki ott áll a temető kapuja előtt, mintha várna valakit, mintha ort állna, tudjátok meg, hogy az a temető-őr én vagyok.

LANTOS.

hanem a népességek kivétel nélkül a nagy francia „Gloir“ imádatával van eltelve, hozzánk arányítva sokkal több az analfabéta.

Szóval nincs okunk elkeseredni és okos, czéltudatos, nemzeti kulturpolitikával a következő évtizedek alatt jóvá lehet tenni azt, amit a nemzet vissontagságos multja megtagadott tőlünk. Amikor a kulturális fejlesztés szent hivatásától elvonta a nemzet legjobbjait a véres harcok fergetege.

A békés munka legutóbbi decenniumai már is mértőföldjéről léptek el a nemzeti és kulturális haladás útján, még több jót várhatunk az ezután következő korszaktól, amelyet ilyen bölcs, hazafias, nemes nemzeti reformmal nyit meg a magyar oktatás leghivatottabb irányítója.

HIREK.

— **Esküvő.** F. hó 26-án tartja esküvőjét Szichta Tivadar helybeli tekintélyes kereskedő, Löschner Antal versecki lakos k. leányával Stefiával a versecki rom. kath. templomban.

— **A helybeli jótékony négyelet** f. hó 13-án, azaz ma délután, az állami polg. leányiskola rajztermében tartja rendes közgyűlését. Ez uton is felhívjuk a mélyen tisztelt tagok figyelmét erre s a nemes ügy érdekében kérjük sziveskedjenek megjelenni a gyűlésen.

— **A helybeli izr. hitközség** f. hó 6-án tartott közgyűlésén dr. Déri Henrik iskolaszéki elnök indítványára, két tanítójának 100-100 koronát szavazott meg drágasági pótlék czímen.

— **Köszönet nyilvánítás.** A szarvasi iparos ifjak által megtartott táncestélyen felülfizettek a következők: Kerekes Vilmos 3 kor., ifj. Salacz Ferencz 2 k., Dr. Fuksz Béla 1 k. 40 f., Eötvös János (Gyuláról) 1 k. 20 f., Czibula János 1 k., Bene János 1 k., Dr. Tiroli Márton 40 f., Bracsok Juczika 40 f., Tóth Kálmán 40 f., Dr. Fischein Aladár 40 f., Sárosi József 40 f., Jedlicska István 40 f., Melis István 40 f., Szentes Béla 40 f., Sulyán János, Frank József, Rohony János, Misik Pál, Roszjarovitz János, Forster Ilonka 20-20 fillér, Podani János 10 fillér. Fogadják ez uton is halás köszönetünket a nemes czél iránt. A rendezőség.

— **Villamos világítás Orosházán.** Csaba után, ahol a villamos világítás már a jövő hó folyamán megkezdődik. Orosháza községe is elhatározta a villamos világítást. A községi képviselőtestület ugyanis csütörtökön tartott közgyűlésében elfogadta a hőmező-vásárhelyi villamossági részvénytársaság ajánlatát amely szerint Orosháza község 125.000 koronát fizet a berendezésért, amit a Ganz-gyár fog eszközölni. A munkálatoknak jövő évi december hó 1-ikéig kell elkészülniök, amikor is a világítás üzembe fog lépni. A képviselőtestület szótöbbséggel hozta határozatát, amelyek a kisebbség — hír szerint — mint a községre nem előnyöst meg fogja fellebezni.

— **Verekedő cigányok.** E hó 6-án este 9 óra körül egy karaván kóbor cigány társaság városunkba érkezett s egyenesen ifj. König Mór koreszmájában telepedtek meg, hol a borozásnak verekedés lett a vége ugyanarra, hogy végre is késelésre került a dolog, melynek csak a csendőrség közbelépése vetett véget, a kiknek legnagyobb részét le is tartóztatták. Ugyan azon éjjel minden ok nélkül Lipták János tízmárt megátadott egy paraszt legényekből álló mulatóz társaság, kit annyira összeverték, hogy kocsin kellett hazaszállítani. A tetteseket nyomozzák.

— **Verekedő gonosztevő.** Huszárik Mihály ismert gonosztevő f. hó 5-én éjszaka Krsnyák Jánosné üzletében mulatott, Mulatozás közben zsebéből egy forgópisztolyt rántott elő, mellyel lövöldözni kezdett, szerencsére azonban nem tett kárt senkiben. A lövöldözésre elő siető rendőrök Huszárikot letartóztatták.

— **Lopás.** F. hó 6-án Zvak György egy őrizetlen pillanatban egy ismeretlen hölgytől 2 drb. aranygyűrűt körülbelül 20 korona értékben ellopott, kit azonban a rendőrség a lopás elkövetése után nemsokára el is csipet s a gyűrűket elkobozta, s egyuttal le is tartóztatta.

— **Göréba zárt tolvaj.** Jancsó György szarvasi lakos, miután már a kukoriczaja fogytán lévén, elhatározta, hogy ha lehet, olcsón szerzi be szükségletét, végre elhatározta, hogy lopás útján fogja beszerezni, el is indult tegnap Wolf Gyula tanyájára, hol az egyik kukoricza görét fel is törte, de miután lépteket hallott, bebújt a göréba. Nem is csalódott, mert tényleg Wolf emberei jöttek, a kik a görékat minden este megvizsgálták, miután az egyik görét feltörve találták, azonnal be is szegezték, melyben Jancsó volt. Jancsó látva, hogy ben rekedt, felfedezve Wolf emberei előtt helyzetét, miután az egyik görét feltörve találták, azonnal be is szegezték, melyben Jancsó volt. Jancsó látva, hogy ben rekedt, felfedezve Wolf emberei előtt helyzetét, miután az egyik görét feltörve találták, azonnal be is szegezték, melyben Jancsó volt. Jancsó látva, hogy ben rekedt, felfedezve Wolf emberei előtt helyzetét, miután az egyik görét feltörve találták, azonnal be is szegezték, melyben Jancsó volt.

— **Ferjek okujatok.** Egyik helybeli közszeretben álló fiatal barátunk, ki meg nem is olyan régen

vezető szerepet játszott közéletünk éjszakai társadalmi mozgalmában, de már két éve nyakába vette a házasság rózsákból font borjúkötelét, — e hét egyik este-lyén régi jó pajtásai körében egy görbe napot rögtönzött. Folyt a pezsgő, szólt a zene, visszajött a szép ifjúkor még egy szóra vagy kettőre. Meg feledkezett a kedves nőről s a kis babiról, kik a boldogok álmát alusszák otthon. Ámde, sajnos, mindenféle szerelemnek vége szokott lenni. A mi barátunk is hazafelé tartott. Rendben volt minden az uton, a kis kapuig, melyet csukva talált. „Alea iacta est“ mondá és egy bravuros szallo mortáléval belül került. Az előszoba nagy meglőnyebbülésére, nyitva van. Hanem most! Ha az aszszony meghallja a lépteket, lesz akkor haddelhadd! Most légy okos Domokos, biztatja magát és gondol egy nagyot. A gondolatot tett követte, le huzta czipőit s szép lassan, óvatosan mint a tolvaj, beoson a szobába. „Oh Jupiter, csak még egyszer segíts, hogy esendben érjem el az ágyamat!“ De a fátum vagy a Nemezis üldözé. Az egyik czipőt kiejté kezéből! A zajra az aszszony felébred. A férj pedig, miként a tigris az áldozatára, oda ugrik a bölcsőhöz s ringatni kezdi azt, oly buzgalommal, mintha este óta mást se tett volna, dalolva hozzá az altató nótát. Mit csinálsz, fiacskám? kérdi öngyúsága. A „fiacskám“ pedig alig tud szóhoz jutni a szive dahogásától. „Altatgatom a bubukát. Felébredt, rossz álmai lehettek, s nem akartalak téged szivecském háborgatni.“ Mond és marad nyugodtan. Ám öngyúsága fejében derengeni kezd. Ugy? Te disznó filli, te hazug, te . . . te . . . hisz a bubuka itt van mellettem az ágyban. Oh te mákvirág, most jöttél haza te . . . S rendez oly tablót, melyet tollam gyonge leirni. De önök, tisztelt férjek, bizonyára el tudják képzelni.

— **Halálos esés.** Tótkomlóson Bindrim József ácsmester, a ki a község új gőzmalomán az ácsmunkálatokat végezte, mult csütörtökön délután, épen mikor a munkálat teljes befejezése után szerszámaiak összedesésével foglalatokodott, a malom padlásáról, öt méternyi magasságból lezuhant s oly szerencsétlenül esett le, hogy sérülései következtében rövid szenvedés után meghalt.

— **Jóslat.** Budapestről írják nekünk: Az ismert oszlályorsjegy-felárusító czég, Kiss Károly és Társa bankháza tulajdonosának évekkol czolott egy czigány-asszony megjósolta, hogy az általa árusított sorsjegyeknek a szerencse minden 5-ik sorsjátéknál fog barmulatosan kedvezni. A jóslat tényleg bevált, amennyiben Kiss Károly és Társa az 5-dik és 10-dik sorsjátéknál óriási nyereményeket fizetett ki vevőinek. A közönség most természetesen még nagyobb feszültséggel várja a 15-dik most kezdődő sorsjáték eredményét. Ugyazólván közsímsert hiedelem, hogy a 15-dik sorsjátékban ismét ezen bankház sorsjegyei lesznek a legserencsésebbek, minél fogva a Kiss bankház sorsjegyei rendkívül nagy keresletnek örvendenek.

— **Tekintettel** arra, hogy a gőzfürdő e héten zárva volt, a fürdőző közönség kényelmére f. hó 17-én azaz csütörtökön d. e. az urak, d. u. pedig a nők részére nyitva lesz.

— **Osers és Bauer** a kiváló hírnévnek örvendő motorgyár dusan berendezett gáz, benzín és szivógáz-motor raktárát Budapesten VI., Podmaniczky utca 18 sz. alá helyezte át, hol nevezett gépek az érdeklődőknek szemben is bemutattnak. Miután ezen iparvállalat az országban már számtalan motortelepelt rendezett be az illető vevők legnagyobb meglepődésére, azt a t. közönség szives pártfogásába ajánljuk.

— **Időnek látzó arczok** fia'at, üde színt kinézést nyernek, ha a világhírű teljesen ártalmatlan valódi angol Balassa-féle ugrókatejjel ápolják. Uvegje 2 korona Balassa K. gyógyszerárban, Budapest—Érsebetfalva. Egy kisérlet elegendő, hogy a t. hölgyek állandóan használják.

— **Osztályorsjegy vevőknek fontos,** hogy sorsjegyeiket ott rendeljék meg, a hol a megrendelését legpontosabban, gyorsan és főként legdiszkrétebben intézik el. Sok ezer vevő igazolhatná a szerencséséről híres Királyi és Társa bankházának (Budapest Andrássy-ut 60) mind ezen előnyeit. Nem mulaszthatjuk el tehát t. olvasóinknak ajánlani, hogy a most következő sorsjátékra Királyi és Társa bankházánál rendeljék sorsjegyeiket.

— **Eredeti remington írógépek.** Ezen házánkban közkedveltségnek örvendő írógépek legújabb modellje ép most jelent meg és azt a Gologovski és Társa budapesti czég („V., Andrássy-ut 12) levelbeii megkeresésre az érdeklődőknek az ország bármely részében vételkötelzettség nélkül saját költő-egén kész munkodésben bemutatni, ugyszintén kívánatra árjegyzéket bérmentve és ingyen küldeni.

— **Haladunk a korral.** Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minoen ház végülhez, elejéhez és kertjében lugos-szőlőket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnák. Hat ez nem is csoda, mert nézzük meg például Fehértomplom városát, ahol alig van ház, melyet óriási törzsű lugos-szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kézdetétől egész téli folyamán finom csémege-szőlőkkel, minden évben terem a legcsekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott „Szőlőlugast ültetésünk“ című hir-

detésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fénynyomatu árjeggyezékek mindenkinek, ki czímét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

— **A lakás ékessége a tisztaság.** Semm sem árulja el jobban minden lakásnak a tisztaságát, mint az arany, ezüst, réz és fémből készült tárgyak fényessége. De ezen fény nagyon hamar eltűnik vagy egyáltalában el sem érhető, miután fényesítő paszta lesz használva és nem a szaktekintélyek által kitűnőnek elismert Fritz Schulz jun. Akt. Geselsch. Leipzig und Eger-féle „Globus Putzeksstract“, mely a legjobban tisztít és vele remek, sokáig tartó fény érhető el, emellett az az előnye is van, hogy nem karcol és minden ártalmas anyagtól ment. Ezen eksstractumból több mint három millió doboz lesz havonta a világ minden tájára szállítva. Miután nagyon sok utánzások vannak, kérjünk minden drogua, fűszer, vas és rövid-áru üzletben csakis védjeggyel ellátott „Globus Putzeksstractot“ vörös keresztikötésben.

CSARNOK

A harcز téren.

RAJZ.

A nap a lathatár szélét érinti már. Viharos szél őrzi a szertefoszlott, sötét felhőket. Haragos pir ömlik el az ég alján s a felhők bodros szeleik mintha friss vér festené biborvörösre. . .

Halotti csend borul a csata színterére. Pár órával előbb kegyetlen ordítás, ágyudörgés és kardcsattogás pokoli zaja zugott mindenfelől s most minden elnémult, hallgat. . .

A hepehupás mocsaras domb tele van holttestekkel. . . Van ott orosz japán egyaránt. Itt egy áthasított fejű sárga harcos öleli át hatalmas termetű orosz ellenfelét, kinek szívet döfte át gyilkoló vasával. . . Milyen keserű ironia! . . . Az ember azt hinné, hogy életökben a legjobb barátok voltak s egymást ölelve mentek át a másvilágra. Pedig dehogyl Gyilkos öleléssökkel az életet akarták egymásba folytatni. . . Amott félig nyitott szemmel terül hanyat egy másik. Fegyvert még holta után is kezében szorongatja mintha nem elegeit volna meg nyomorult életében a viaskodás! . .

De ni, amott az egyik megmozdul. Nehéz sóhaj tör kebléből. Mellette fekszik ellenfele, egy sárga kis japán, Mély seb látong mellén. . . Szemei lezárva. . .

Kik pár órával előbb vérbefult tekintettel mértek egymásra halálos csapásokat, most szinte fájdalommal részvétellel nézik egymásnak utolsókat vonagló testroncsait. . .

A kis japán, hogy a felkőnyöklő Gromacsow Iván megérintette, feleszmél halálos tompultságából. Ivánra veti hágyadt, apró mandulaszemeit. . . És Iván meleg részvétellel nézi szerencsétlen ellenfelét. . . A mozgástól megereged Gromacsow Iván fejből a vér. Mellette fekszik egy másik bajtársa szertelépott ruhával. Összeszedi erejét; a holt ingüből tépést csinál s beköti homlokát. . . Haragosan süvölve sivit át a fogyszó szél. . . A kis japán dideregre rezzen össze. Hiszen egész melle nyitott, meztelen. . . Szeretné összevonni köpenyegét magán, de nincs elég ereje hozzá.

Gromacsow Iván megszánja. . . Ott hever egy gazdátlan köpeny éppen mellette. . . Ügygyel-bajjal reáteríti s a kis japán hálásan, szinte szerotettel tekint reá. . . És Ivánnak jól esik azokból az apró szemekből kisugárzó melegség. . . Hiszen a mióta elkerült hazulról, egyebet se hallott csataordításnál és halálhörgésnél. . . Égető szomjuság győtri ellenfelét. . . Beszólni nem tud, csak ujjával mutat ajkára. Iván megéri. A kis üvegben még maradt egy-két csepp. . . Közönséges szeszes ital, de kincset ér itt, a hol minde-nütt csak befagyott pocsoltyák és véres löcsák állanak. A kis japán fejt gyöngéden felemeli s vigyázva, színte megindító gyöngédséggel önti szájába csippenként az italt. . . Mohón szívja magába. Szinte új életet nyer s hálásan tekint jöttevő ellenfelére. . . Bagyadt mosoly támad szintelen ajkai körül. . . Néz. . . néz Ivánra némán, mereven. . . feléje nyújtja kezét és Gromacsow Iván a hidegülő kezét megfogva, elfordítja tekintetét, hogy a haldokló ne lássa keserű szánalom-könyét. . .

A nap is eltűnt már, de az alkony még küzd a sötétiséggel. . . Egyet rándul. Egyet mosolyog még utóljára a sűrge ellenfél s aztán Gromacsow Iván egyedül marad a holtak között. . .

A levegő mind élesebbé válik. Az ég teljesen kitisztult s az alázallott nap nyomán még ott ég a biborvörös haragos visszfény. Dögkieselük rebbenek fel vijjogva. . . A száraz kőrök között nyüzszörögve, sikongva száguld át a fagyos, velőkiig ható éles szél. . . Iván tagjait tomp. szibbadás fogja el. . . Tekintete is lomá-

lyosodik. De azért össze szedi csepp erejét s előkotorássa köpenye alól a kis imakönyvet, mit édesanyjától kapott... Ugy kívánja lelke most azokat a vigasztaló sorokat... Es olvassa, olvassa, lassan betűzve... Szeresd felebarátodat, mint tennmagadat... És eszméletlenül, élettelenül dől a halott sárga kis japánra...

Az imakönyv lehull a keményre fagyott földre... A tomboló szélvihar zörögve csapkodja, forgatja lapjait s mintha az alkonyati viszfény is megerősödve egy pillanatra... mintha az imakönyv minden kopott lapja lángoló tűz lenne s ott égne, izzana vakító fényben rajlok e három fenséges szó: isten, ... béke... szeretet!...

Krcsmárik Endre.

Két mosoly.

Reám mosolygott és szívem kigyult
S el voltam itélve mindörökkre én
Hogy bolygó hajós legyek az örök
Szerelemnek végtelen tengerén.

És rámosolygott újra egy napon,
E mosolyától szívem megfagyott.
És most a szerelem tengerén
Hajótörött vagyok.

LANTOS.

Hull a őszi eső...

Hull az őszi eső...
S a falevelek,
Mint a vándor madár,
Nagy utra kelnek.

Hol még rózsá nyílik
S ragyog a sugár,
Oda-oda megyek —
Ott valaki vár...

Valaki, valaki...
Nem tudom, ki az?
Talán az elszállott,
Kivirnit tavasz...

TRUBADUR.

Párbaj.

A vért a kardokról lemosták,
Bevarrták a lovag sebét,
Az ellenfele hozzálépett
És megszorítá a kezét.

Engedje meg tisztelt barátom
Hisz most már nyíltan szólhatok,
Fogadja nagyrabecsülésem,
Ennél többet nem nyujthatok.

Férfiak vagyunk mind a ketten,
Bátrak, nemcesek, okosak (?)
Ezzel a párbajjal fejeztük
Be balga ifjuságunkat.

Egy asszony miatt verekedtünk,
Bizony uram, egy asszonyért,
Pedig nem láttunk még oly asszonyt,
Ki megérne egy csepp férfivért.

Virág.

A mi szerelmünk.

A mi szerelmünk nem volt álom,
De észbontó, édes való,
Ezen a dicső szép világon
Nem is volt hozzá fogható.

Mienk volt a meny ragyogása,
A kék, a csók, a szenvedély,
Azt hittük örök tavaszunkra
Sohse jó többé a tél.

De eljött mégis a bűbájos
Rózsák a porba hullanak,
És új csalódást új keservet
Hoz ránk a megújuló nap

Hajamban ősz szál egy se nincs még,
De szívem már sivár hideg,
Az arcod bár-ony pirban ég még
De unod a szerelmeket.

Kondoros Elemér.

Az udvarias ember.

Történt, hogy egy munkást a társa kimarta a kenyéradó gazdájuk szeretetéből, elfordítva amattól az ő hajlandóságát és a kenyéradó kiadta utját az ő munkásának.

A munkás pedig hallgatott, s befelé folyván könnyei szomorkodik az ő nyomoruságán, a mely mint az éhes orvas falka ólálkodott rája a kenyé... ség köves országútján.

Nagy gondok tüze emésztette őt, s mik... szorosan dolgozott, a még nékie adott néhány m... pon, egy edény viz állott előtte, hogy enyhítse vele tikkadtságát, a mit nem oltott a hűs viz, mert a befelé omló könnyek szitották, mint a kovácstűzhely parázsát a pemetből szóródó vizcsöppek.

Bejött pedig a műhelybe az a társa, a... marta kezéből a kenyéret, s hogy megszomjazól... dus ebédje után, a szomorú emberhez közelget... rájas szóval, szelid arccal kérdezte tőle:

Megengeded-e, hogy egy korty vizet... te italodból.

A szomorú ember bólintott, hogy... zen közben nehéz jajgató átokszó vonaglott a... jan, de nem mondta ki, hanem mindössze ennyit... tt:

— Mikor elvetted a kenyéremet, s... t hárcn darabra kellett törnöm, hogy az euyé... is juss on nem kérdezted meg, mit szólok hozzá... st pedig egy ital vizet ilyen szelíden kérsz tőlem. Igyál felebarátom

Nagy Béla.

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó

PÉNZ

Előzetes költség nélkül!

4⁰/₁₀-0\$

törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk budapesti és külföldi első-rangu pénzüzetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami, és magánhivatalnokoknak, ke-

reskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszcreten.**

Bank- és magánadóságok convertálása.

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó vállalatokról, valamint finanszírozzuk is ezeket. Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket bites szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

MELLER LAJOS és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 32.
(Törvénytékileg bejegyzett cég
(Válasz bélyeg

BIRTOKELADÁS.

Méltóságos gróf Uiberakker Fridó ur

csabacsüdi 1100 □-ölével számított

519 hold első minőségű földje

Kisebb részletekben eladó.

Venni szándékozók a megbízottnál **dr. Sziráczy János** szarvasi ügyvédnél jelentkezzenek.

